

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ได้จัดการศึกษาโดย มีการแบ่งเขตพื้นที่ การบริหารและจัดการศึกษาครอบคลุม 6 จังหวัด ในเขตภาคเหนือ ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ ตาก น่าน พะเยา และลำปาง (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา, 2552ก: 7) กิจกรรมนักศึกษา เป็นกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยสนับสนุนส่งเสริม เพื่อให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ และมีคุณสมบัติพร้อมนอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลล้านนา, 2552ข: 92) ซึ่งการจัดบริการหอพักนับเป็นกิจกรรมการบริการ ด้านกายภาพ ที่ ช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่นักศึกษาด้วยเช่นกัน

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา มีหอพักในสังกัดจำนวน 4 แห่ง ดังนี้ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา, 2552ค: 6)

1. หอพักของเขตพื้นที่ตาก เป็นหอพักนักศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 306 ห้อง ใช้ เงินทุนจากเงินกู้ระยะยาว มีการบริหารจัดการเชิงธุรกิจเพื่อให้มีรายได้ที่สามารถนำมาชำระเงินต้น และดอกเบี้ยเงินกู้ และมีการบันทึกบัญชีแยกออกมาจากบัญชีมหาวิทยาลัย

2. หอพักของเขตพื้นที่เชียงราย เป็นหอพักนักศึกษาจำนวน 72 ห้อง ใช้เงินทุนจาก เงินงบประมาณ มีการบริหารจัดการเพื่อการศึกษา บริการให้กับนักศึกษาที่อยู่ห่างไกล ไม่หวัง ผลกำไร แต่ดำเนินงานให้พ่อค้าแม่ค้าใช้จ่ายบางส่วน และมีการบันทึกบัญชีร่วมกับบัญชีมหาวิทยาลัย

3. หอพักของศูนย์จัดการศึกษาพิเศษจอมทอง เป็นหอพักนักศึกษาจำนวน 24 ห้อง ใช้เงินทุนจากเงินงบประมาณ บริการให้กับนักศึกษาที่อยู่ห่างไกล มีการบริหารจัดการเพื่อ การศึกษา ไม่หวังผลกำไร แต่ดำเนินงานให้พ่อค้าแม่ค้าใช้จ่ายบางส่วน และมีการบันทึกบัญชีร่วมกับ บัญชีมหาวิทยาลัย

4. หอพักของสถาบันวิจัยและพัฒนา เป็นหอพักสังกัดสำนักงานส่วนกลางจำนวน 88 ห้อง สำหรับบุคคลทั่วไป ปัจจุบันให้นักศึกษาของวิทยาลัยเทคโนโลยีและสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเข้าพัก มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกครบถ้วน ใช้เงินทุน จากเงินงบประมาณ มีการบริหารจัดการเพื่อการศึกษา ไม่หวังผลกำไร และมีการบันทึกบัญชีรวม กับบัญชีร่วมกับบัญชีมหาวิทยาลัย

เนื่องจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา มีโครงสร้างการบริหารงานแบบกระจาย ทำให้การดำเนินงานของแต่ละเขตพื้นที่แตกต่างกัน อีกทั้งมหาวิทยาลัยยังไม่มีกำหนดระเบียบหอพักที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน การบริหารจัดการหอพักแต่ละแห่งจึงไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เกิดความแตกต่างในการปฏิบัติงานทางการเงินและการบัญชี ขาดความถูกต้อง ครบถ้วน และความเชื่อถือได้ของข้อมูลและรายงานทางการเงิน (ต้นวงศ์ ปรีชานนท์, 2552: สัมภาษณ์) ดังนั้น เพื่อให้การบริหาร จัดการ หอพักทั้ง 4 แห่ง เป็นมาตรฐานเดียวกัน การพัฒนาระบบการควบคุมภายในเพื่อควบคุมปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงาน หอพัก จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยให้มีการจัดวางระบบการควบคุมภายในตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 พร้อมรับการตรวจสอบจากภายในและภายนอก

ระบบการควบคุมภายในเป็นกลไกที่สำคัญและเป็นเครื่องมือในการบริหารงานของผู้บริหาร ช่วย เสริมสร้างให้ หน่วยงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ในการปฏิบัติงานทางการเงินและ การบัญชีนอกเหนือจากความถูกต้องในการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนดแล้ว หน่วยงาน ต้องทำการประเมินสภาพแวดล้อมทั่วไป ทั้งด้าน โครงสร้างบุคลากร การมอบหมายงาน การควบคุม การกำกับดูแลการปฏิบัติงาน รวมทั้งทำการสอบทานระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทางการเงินและ การบัญชี เพื่อหาขั้นตอนที่มีจุดอ่อนหรือความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพประสิทธิผลในการปฏิบัติงานและความเชื่อถือได้ของ ข้อมูลและ รายงานทางการเงิน รวมทั้ง ทำการเสนอแนะแนวทางการควบคุมภายในที่เหมาะสม ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องศึกษาระเบียบวิธีปฏิบัติและนำไปปฏิบัติให้ถูกต้องเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน หน่วยงาน จึงจำเป็นต้องพัฒนาการควบคุมภายในอยู่เสมอ เพราะนอกจากจะช่วยให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดีแล้ว ยังส่งเสริมให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีอีกด้วย

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาถึง สภาพการควบคุมภายใน ทางการเงินและ การบัญชีของหอพักในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ทั้ง 4 แห่ง เพื่อกำหนดแนวทางการควบคุมภายในทางการเงินและ การบัญชี รวมทั้งวิธีการควบคุมภายในที่เหมาะสม ใช้เป็นแนวทางในการควบคุมการปฏิบัติงานทางการเงินและ การบัญชีที่ถูกต้อง เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานหอพักในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาถึง ความเสี่ยงในการควบคุมภายใน ทางการเงินและ การบัญชีของ หอพักในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
2. เพื่อกำหนดแนวทาง การควบคุมภายใน ทางการเงินและ การบัญชีของหอพักใน สังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความเสี่ยงในการควบคุมภายในทางการเงินและ การบัญชีของหอพัก ในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
2. ทำให้ได้แนวทางการควบคุมภายในทางการเงินและ การบัญชีของหอพักใน สังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ที่สามารถนำมาใช้ในการลดความเสี่ยงและป้องกันการ ทุจริตผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น

1.4 นิยามศัพท์

แนวทาง หมายถึง ลักษณะหรือวิธีการในการปฏิบัติที่ถูกต้อง ที่ได้วางไว้เพื่อใช้ในการ ปฏิบัติงานและควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

การควบคุมภายในทางการเงินและ การบัญชี (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย, 2548: 42) หมายถึง การจัดองค์กร วิธีการและมาตรการ ต่างๆ ที่นำมาใช้ในการป้องกันทรัพย์สินให้ปลอดภัยจากการทุจริตผิดพลาด เพื่อให้ข้อมูลทาง การเงินและ การบัญชีมีความถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้ และทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งส่งผลให้การ ดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

หอพักในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา หมายถึง หอพักที่มีการ ให้บริการห้องพักเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่นักศึกษาของ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จำนวน 4 แห่ง ประกอบด้วย

1. หอพักของเขตพื้นที่ตาก ตั้งอยู่ที่ อำเภอเมือง จังหวัดตาก
2. หอพักของเขตพื้นที่เชียงราย ตั้งอยู่ที่ อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
3. หอพักของศูนย์จัดการศึกษาพิเศษจอมทอง ตั้งอยู่ที่ อำเภอจอมทอง จังหวัด เชียงใหม่
4. หอพักของสถาบันวิจัยและพัฒนา ตั้งอยู่ที่ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่